

El alcalde de Olot señor Malibrán, dirigiéndose a los reunidos. (Foto Comas)

POESIA

OLOT va homenatjar a la poetessa M.ª Concepció Carreras i Pau

Olot, en els dies de la tardor, quan els arbres es dauraren i el cel esdevenia més clar, va retre homenatge a M.ª Concepció Carreras i Pau, la poetessa que va cantar els seus paratges com el millor dels pintors, dona d'una sensibilitat molt personal, que estima les fonts i les flors, aquestes que avui floreixen en el parc que porta el seu nom, i que veiem també representades directament sobre rajoles de ceràmica de la nostra terra, junt a breus poemes amb els quals, M.ª Concepció Carreras les descriu.

De tot això, qui millor va parlar-ne fou una altra poetessa, Montserrat Vayreda i Trullol, a qui fou encomanada l'ofrena a la memòria de la recordada poetessa olotina, ofrena, que va fer servint-se de les següents paraules:

No sabeu com em plau d'estar present entre vosaltres, en aquest acte destinat a homenatjar la memòria de la vostra M.ª Concepció Carreras; l'única cosa que em dol, és que ella no hi pugui participar perquè sovint, massa sovint, solem pagar els deutes amb retard, i ens veiem obligats a tributar homenatges als qui s'ho mereixien en vida, quan ja la mort se'ns ha avançat,

Amb tot, cconforta veure'ns aplegats a l'entrada d'aquest parc d'Olot que vaig aprendre a estimar pel sol fet de veure'l tan ben descrit pictòricament per l'amic Gussinyé, un mestre que bé mereixeria que se l'homenatgés, ara que encara continua essent el més jove dels vostres pintors, en un racó que avui vosaltres heu escollit per alçar-hi l'estela on s'inscriurà el nom d'una dona que va sentir la poesia i va a conseguir fer-la viure a tots els qui tingueren la sort de conèixer els seus versos que a voltes esdevenen també autèntiques pintures. ¿No és una nota pictòrica, cenyida i lluminosa, la que s'esbossa per mitjà d'aquestes rimes?

**Oh, claredat albina del fajol
senyorejant al sol
del pla d'Olot on pulcrament t'esberles!**

**Pomposos camps de porcellana en flor
lluïnt esclats de perles
dintre la falda humil de la tardor!**

En els seus versos, s'hi troba molt sovint una síntesi perfecta d'un clap de paisatge, d'aquest paisatge olotí, de valls flanquejades de fagedes tremoladisses, amb camps on el blat de moro alça les seves pacífiques llances i on la verdor d'userdes i farratges emmoqueta les llenques horitzontals que es destrien al peu de muntanyes d'una personalitat tan definida com la de Santa Magdalena, la silueta de la qual és sovint contrastada per la volubilitat d'un cel que ara és gris i ara és blau i amb més freqüència encara travessat per ramades de núvols. Paisatge on la veu de les fonts sempre es fa perceptible, diferenciada pel volum musical, agut o greu, que té cadascuna:

**«Font de La Deu, font enclosa
sota la boixeda ombrosa...»**

que la M.ª Concepció va saber descriure amb un punt d'emoció que encara regalima en els seus petits, meravellosos, poemes:

**«Fonts del paisatge olotí!
Cap més lloc pot conseguir
l'encant de les vostres gales.**

**En copsar vostra beutat
sento al pit un goig sobtat
i al cor una fressa d'ales!»**

Les ales de l'emoció estètica, que en bategar i difondre's, planen suaument damunt d'aquesta geografia tan ben localitzada, la que impulsa als pintors a transferir-la a través de formes i matisos gairebé tàctils i empeny els poetes a recollir-la, a filtrar-la, sense deixar però, d'escatir-ne el misteri.

**«De tot aquest bé de Déu
paisatge, allò millor teu
triar no sabria encara;
sols sé que a dins meu et duc
talment prenys, viu, incaduc
i amb la joia d'una mare!»**

A més, però, d'aquest paisatge, tan viu com incaduc, en mots de M.ª Concepció Carreras, del que ella ens en dona tan expressives seqüències, encara en tenia un altre de més a l'abast, el paisatge interior, aquest que sovint és trasbalsat per nuvolades i tempestes emocionals que deixen en descobert, del tot nua, l'ànima que els protagonitza:

**«Si jo tingués prou puny per esclafar
ton cor, l'esclafaria,
i als ulls el mostraria
d'aquella que en mal jorn me'l va robar».**

Ha esclatat el llamp i el tro resson aen el despit sentimental d'un esperit sotraquejat per aquesta gropada biològica que queda reiterada, intensificada en els següents versos:

**«Sense engruna de delit,
jeu al llit
de l'obscura cambra al fons,
i es fa passar per malalta
per tal d'abscondir la galta
encetada de petons.»**

Tots aquests estats emocionals, intensament viscuts, forçadament soferts, ella tenia el do de sintetitzar-los ja que no li calia abrigar-se amb la fullaraca de la retòrica a l'hora de manifestar-los, de desfogar els seus sentiments, somoguts de la rel fins a les branques, sinó que li bastaven quatre ratlles per expressar el que volia dir:

**«Amb el poal sempre nou
de les ànsies abrandades
he poat tantes vegades
l'aigua de l'amor, que el pou
estroncant-se, m'ha dia: —Prou!»**

D'una manera límpida, tallant, gairebé dràstica, baixa el teló d'aquest paisatge subjectiu que fugacment ens ha mostrat. Quan torna a alçar-lo, l'escena ja no és la mateixa. Els tons abrandats, impetuosos, han deixat pas a una atmòsfera serena, tocada d'un misticisme casolà per no per això menys sincer. L'ànima malferida, resta coberta per un vel.

**«Esgotar vull el calze que en bonhora
m'havau donat per dot.
Vós ho voleu? Que sigui doncs i fora!
La voluntat de Déu per sobre tot!**

**Ja no diré: Senyor, prou em plauria
un bon remei pel cos las i nafrat.»
Tan sols vull dir, Jesús, dia per dia:
«Faci's en mi la vostra voluntat!...»**

El hermano de M. C. Carreras, agradeciendo el homenaje. Frente a él la poetisa Montserrat Vayreda, que pronunció la ofrenda. (Foto Coma)

Considereu, si us plau, com a través de ben pocs versos, heu assistit a tot un procés vital que es desenvolupa en tres temps. El primer, marcat per un estat d'ànim contemplatiu que li permet filtrar l'essència d'una naturalesa que estima. El segon, totalment emotiu, desvetllat per circumstàncies adverses o revulsives que el posen de manifest; el despit, l'apassionament, la frustració. Finalment, el tercer, clou el procés, en assumir amb una fermesa cristiana que no té res de beata, la superació de la pròpia feblesa.

Crec que n'hi ha prou amb aquesta mostra tan breu de la seva poètica, per demostrar el valir específic d'una obra que posa al descobert una sensibilitat que no va ser esmussada ni pel sofriment ni per l'adversitat. La seva vida, que des d'un punt de vista aparent o superficial podria semblar-nos una de tantes vides sense finalitat, grises o vegetatives, estava revestida d'una força interior, d'una riquesa de sentiments tan viva i contrastada, que la fa doblement valuosa pel sol fet de deixar-nos constatar que la dona

que va encarnar-la era poeta. Sí, he dit poeta, car la poesia no té sexe, no és femenina ni masculina per raó de ser escrita per un home o una dona, sinó simplement, poesia, mentre ho sigui de veritat, encara que es manifesti en to menor, en el to íntim i col·loquial emprat per M.ª Concepció Carreras amb l'únic objectiu de ser fidel a si mateixa, de sobreviure's en els seus versos.

Permeteu-me, doncs, que sigui en pelegrinatge espiritual des del meu Empordà fins a les vostres valls d'Olot, on també tinc moltes i fondes arrels, a fi de sumar-me a l'homenatge que avui li tributeu al peu d'aquesta estela ornamentada amb la ceràmica eixida de les mans dels vostres artistes, on el nom de M.ª Concepció Carreras i Pau, atreurà la mirada de tots els qui en passar per aquest parc, vulguin heure esment que una dona poeta, morta des de fa uns anys, respira encara en cada un dels poemes que va escriure, poemes que són no solament d'Olot, sinó també, d'això no en tinc cap dubte, una mica de tots nosaltres.